

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/222/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212206394
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7212206394.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Angely Čechovej a JUDr. Jarmily Čabaiovej vo veci žalobkyne JUDr. R. H., správkyne konkurznej podstaty úpadcu Z. R. T. F., spotrebné družstvo v konkurze, T. F., Q. č. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Karolom Porubčinom, advokátom, Považská Bystrica, Centrum 27/32, proti žalovanému C. W., bytom L., V. č. X., zastúpenému JUDr. Jozefom Pribullom, advokátom, Prešov, Bajkalská č. 33, o zaplatenie 315,41 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 17C 68/2012-28 z 25.04.2012 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 32,53 eur, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia a žalobkyňa je povinná ju zaplatiť JUDr. Jozefovi Pribullovi, advokátovi, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom žalobu zamietol a žalobkyňu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania v sume 199,50 eur titulom trov právneho zastúpenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo žaloby, ktorou sa právny predchodca žalobkyne pôvodne domáhal od žalovaných v 1. až v 144 rade zaplatenia sumy 151.220,61 eur (4.555.672,- Sk) titulom vykázaného schodku na podklade kontrolnej inventarizácie za obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2001, keď od žalovaného (pôvodne označeného ako žalovaný v 5. rade) sa pred nezohľadnením kaucie domáhal zaplatenia sumy 5.015,77 eur. Poukázal na to, že po čiastočnom späťvzatí žaloby voči niektorým žalovaným nároky boli vylúčené na samostatné konania - u žalobcu 17C 68/2012. Uviedol, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovaným došlo k uzatvoreniu pracovného pomeru, pričom žalovaný zároveň podpísal dohodu o hmotnej zodpovednosti podľa § 176 a nasl. Zákonníka práce. Za nesporné z predložených listinných dôkazov považoval i to, že v dňoch od 17.11.2001 do 19.11.2001 bola v prevádzkovej jednotke právneho predchodcu žalobkyne č. 110 v Košiciach vykonaná inventúra zásob tovaru za obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2001 a zistené manko (schodok) po dodatočných úpravách a zmenách predstavovalo 4.729.639,- Sk. Vzal do úvahy obranu žalovaného, ktorý namietal, že ako správca počítačovej siete neprevzal od právneho predchodcu žalobkyne žiadne hodnoty k vyúčtovaniu, k takýmto hodnotám nemal prístup a pri skončení pracovného pomeru mu zamestnávateľ potvrdil, že nemá voči nemu žiadne záväzky. Z výpovedí bývalých zamestnancov právneho predchodcu žalobkyne súdu vyplynulo, že počet zamestnancov na prevádzke vzhľadom na jej veľkosť bol nedostatočný, inventúry počas trvania pracovného pomeru niektorých z nich neboli vôbec vykonávané pri nástupe do pracovného pomeru ani pri jeho skončení, že na prevádzke

dochádzalo ku krádežiam tovaru zo strany zákazníkov, pričom priestor bol nedostatočne chránený a nenachádzali sa v ňom kamery a zamestnávateľ nevyhovel ich návrhu, aby sa namontovali nejaké zábrany, resp. prostriedky na zabezpečenie tovaru, že z predajne bol vynášaný tovar bez odstránenia ochranného kódu a ani drahší tovar takýmito ochrannými kódmi nebol chránený. Uvedené nedostatky zamestnanci opakovane hlásili zamestnávateľovi, avšak tento zabezpečil ochranu len formou súkromnej bezpečnostnej služby a i to v nedostatočnom počte. Citoval § 176 ods. 1 až 3, § 177 ods. 1, 2, § 181, § 182 ods. 1, 2, 3 zákona č. 65/1965 Zb. zákonov (Zákonník práce - účinný v čase zistenia schodku), ako aj vybrané časti dohody o hmotnej zodpovednosti žalovaného a mal za to, že u žalovaného ako zamestnanca právneho predchodcu žalobkyne došlo na základe písomne uzatvorenej dohody o hmotnej zodpovednosti k prevzatíu hmotnej zodpovednosti za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty a nesporné bolo i to, že výsledkom inventarizácie po opravnom zázname z 8.7.2003 bol schodok vo výške 4.729.639,- Sk (156.995,25 eur). Dospel k záveru, že žalovaný, pracujúci u právneho predchodcu žalobkyne ako správca počítačovej siete zo svojej pracovnej pozície neprichádzal do kontaktu s tovarom a hodnotami, ktoré mu mali byť zverené a nebol mu predložený ani inventárny zoznam prostriedkov, za ktoré by mal hmotne zodpovedať. Zo zápisu z mimoriadneho zasadnutia ústrednej inventarizačnej komisie mu vyplynulo, že viacero pracovníkov právneho predchodcu žalobkyne upozorňovalo zodpovedných pracovníkov na nedostatky v systéme zabezpečenia zverených hodnôt a zamestnávateľ nevytvoril požadované podmienky, aby bolo zabránené krádežiam zo strany zákazníkov. Poukázal na ustálenú judikatúru súdov, podľa ktorej v prípade, keď je úplne jasné a dokázateľne zistené, že chyba bola zamestnávateľovi známa, nie je potrebné, aby ju zamestnanec ešte formálne osobitne hlásil (rozh. R 64/1961). Aj napriek tomu, že právny predchodca žalobkyne o nedostatkoch jednoznačne musel vedieť, nevykonal žiadne opatrenia na ochranu zverených hodnôt. Táto skutočnosť ho viedla k záveru, že zamestnanci nemali zabezpečené podmienky na riadny výkon svojej práce a plnenie dohody o hmotnej zodpovednosti. Vzhľadom na úplne zbavenie sa zodpovednosti žalovaného za vznik schodku žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol, keďže zamestnávateľ mu preukázateľne nevytvoril vhodné podmienky na hospodárenie so zverenými hodnotami. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalovanému priznal náhradu uplatnených trov právneho zastúpenia.

Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, navrhla ho zmeniť a žalovaného zaviazat' na zaplatenie sumy 315,41 eur s prísl. Poukázala na to, že so žalovaným bola platne uzatvorená dohoda o hmotnej zodpovednosti podľa § 176 ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. a ide tak u neho o druh osobitnej zodpovednosti založenej na tom, že zamestnanec, s ktorým bola uzatvorená dohoda o hmotnej zodpovednosti nevyúčtoval hodnoty zverené mu na základe tejto dohody a pri tejto zodpovednosti sa vychádza z prezumpcie viny zamestnanca. Neboli podľa nej preukázané dôvody na zbavenie sa tejto zodpovednosti žalovaného, nakoľko v takýchto prípadoch musia preukázať svoju nevinu žalovaní, teda zamestnanci, a zamestnávateľ nie je povinný zamestnancom dokazovať, že schodok zaviniili (úmyselne alebo z neobstaranosti). Tvrdenie žalovaného o nezabezpečení vhodných pracovných podmienok ani po viacerých urgenciách považovala za účelové, keďže žalovaný od dohody o hmotnej zodpovednosti neodstúpil.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

- a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- c) ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania,
- d) to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa odseku 2 cit. ust. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keďže v posudzovanej veci nejde ani o jeden z prípadov uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p. za dodržania podmienok podľa §156 ods. 3 O.s.p., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny a preto ho podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na správnosť ktorých poukazuje.

Skutočnosti uvedené žalobkyňou v jej odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Podľa žalobkyne v danom prípade neboli splnené dôvody na zbavenie sa zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu (schodok) zvlášť s prihliadnutím na to, že žalovaný od dohody hmotnej zodpovednosti neodstúpil.

V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalovaný so zamestnávateľom uzavrel dohodu o hmotnej zodpovednosti a ani to, že zamestnávateľ v dňoch od 17.11.2001 do 19.11.2001 v prevádzkovej jednotke č. 110 v Košiciach vykonal inventúru zásob tovaru za inventúrne obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2001, ktorej výsledkom bolo zistenie schodku. Berúc do úvahy inventúrne obdobie a dátum vykázaného schodku súd prvého stupňa správne na vec aplikoval zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce.

Ak zamestnanec prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovednosť za zverenú hotovosť, ceniny, tovar, zásoby materiálu, alebo iné hodnoty, určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok (§ 176 ods. 1 veta prvá Zákonníka práce).

Zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia (§ 176 ods. 3 Zákonníka práce).

Zodpovednosť zamestnanca podľa uvedených ustanovení Zákonníka práce je osobitným druhom pracovno-právnej zodpovednosti za škodu. Zodpovednosť za schodok vzniká, ak zamestnávateľ preukáže, že so zamestnancom uzavrel platnú dohodu o hmotnej zodpovednosti, a že na hotovosti, ceninách, tovare, zásobách materiálu alebo na iných hodnotách, ktoré je povinný vyúčtovať (ďalej len „hodnoty“) vznikol schodok. Pri tejto zodpovednosti zamestnávateľ nie je povinný preukazovať zavinenie zamestnanca. Zavinenie zamestnanca na vzniku schodku sa predpokladá, takže zamestnanec sa zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách zbaví celkom, alebo čiastočne, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Schodkom sa rozumie rozdiel medzi skutočným stavom zverených hodnôt a medzi údajmi účtovnej evidencie, o ktorý je skutočný stav nižší, než účtovný stav. Schodok sa zisťuje za určitý obdobie začínajúce prevzatím zverených hodnôt a končiace vyúčtovaním, počas ktorého obdobia zverené hodnoty podliehajú zmenám, ktoré sa musia premietnuť do konečného vyúčtovania. Hmotne zodpovedný zamestnanec musí mať počas tohto obdobia vo svojom zverení tieto hodnoty, ktoré podľa dokladov dosiaľ nevydal a musí kedykoľvek preukázať účtovnými dokladmi, že v čase vyúčtovania

sa u neho nenachádzajú. Hmotne zodpovedný zamestnanec musí zachovať bilančnú rovnováhu jemu zverených hodnôt. Schodok býva spravidla zistený inventarizáciou ako inventarizačný rozdiel medzi stavom majetku v účtovníctve a skutočným (nižším) stavom majetku, avšak skutočnosť, že schodok bol zistený inak než inventarizáciou, neznamená ešte sama o sebe, že by zamestnávateľ nemal voči zamestnancovi nárok na náhradu vzniknutej škody; pokiaľ má byť žaloba úspešná, musí zamestnávateľ v takom prípade vznik schodku preukázať inými dôkaznými prostriedkami.

Je potrebné poukázať na správny záver súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého žalovaný pracoval u právneho predchodcu žalobkyne ako správca počítačovej siete a z titulu tejto svojej funkcie bezprostredne neprichádzal do kontaktu s tovarom a hodnotami, ktoré mu mali byť zverené a nebol mu predložený inventárny zoznam prostriedkov, za ktoré mal hmotne zodpovedať.

Medzi účastníkmi zostala sporná iba tá skutočnosť, či žalovaný preukázal také skutočnosti, aby ho v súlade s ust. § 176 ods. 3 Zákonníka práce zbavovali zodpovednosti celkom, prípadne sčasti z dôvodu, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Podľa ust. § 176 ods. 3 Zákonníka práce v znení do 31.03.2002 zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom, prípadne sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol, celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pracovné podmienky majú podstatný význam pre možnosť zbavenia sa zodpovednosti zo strany zamestnanca. Medzi právne podmienky založenia tejto zodpovednosti patrí aj podmienka, aby zamestnanec po celú dobu hmotnej zodpovednosti mal osobne k dispozícii hodnoty, ktoré sú predmetom dohody o hmotnej zodpovednosti.

Aby zamestnávateľ mohol plniť svoju povinnosť, vytvárať zamestnancom pracovné podmienky, ktoré by im umožňovali riadny výkon ich povinností, zákon ukladá zamestnancom povinnosť oznamovať svojmu nadriadenému chyby ihneď, len čo ich zistia. Tieto ustanovenia treba vykladať tak, že v tých prípadoch, keď je úplne jasné a dokázateľne zistené, že chyba bola zamestnávateľovi známa, nie je potrebné, aby ju zamestnanec ešte formálne osobitne hlásil.

Žalovaný sa v konaní bránil tým, že predchodca žalobkyne, ako jeho zamestnávateľ nevytvoril také podmienky, ktoré by zamestnancom umožňovali zabezpečovať ochranu majetku, nebola zabezpečená funkčná strážna služba v počte, ako to vyžadovala veľkosť predajnej plochy, nebolo zabezpečené označenie niektorých druhov tovaru ochrannými kódmi, nebol zabezpečený kamerový systém, turnikety pri pokladniach a nedostatočný bol tiež počet zamestnancov. Prevádzka (predajňa) takto nebola dostatočne zabezpečená proti krádežiam zo strany zákazníkov a vedenie nereagovalo na sťažnosti zamestnancov.

Tieto skutočnosti vyplývajú z vyjadrení nielen žalovaného, ale aj ďalších zamestnancov (žalovaných v samostatných konaniach) ako aj zo schodku vyčísleného v predchádzajúcej inventúre z 5.02.2001, na zistenia ktorej zamestnávateľ zodpovedajúco nereagoval. Na nedostatky zamestnávateľ bol opakovane upozorňovaný ústne aj písomne, o čom svedčí tiež kniha evidencie zásahov, avšak napriek tomu z jeho strany k zabezpečeniu žiadnych opatrení nedošlo.

Obranu žalovaného žalobkyňa v konaní zásadne nepopierala, resp. neoznačila žiadne dôkazy na preukázanie nedôvodnosti takejto obrany.

S poukazom na tieto závery považuje odvolací súd odvolanie žalobkyne, vychádzajúce z tvrdenia o nesprávnom hodnotení dôkazov a nesprávneho právneho posúdenia veci za nedôvodné. Žalovaný v konaní preukázal dôvody pre zbavenie sa svojej zodpovednosti za schodok, keďže preukázal, že tento vznikol bez jeho zavinenia. Na správnosti takéhoto záveru nemení nič ani v odvolaní uvedené tvrdenie

žalobkyne, že tvrdenia žalovaného o nezabezpečení vhodných pracovných podmienok považuje za účelové s poukazom na to, že tento neodstúpil od dohody o hmotnej zodpovednosti.

Použitie takejto formy jednostranného skončenia zodpovednostného vzťahu nie je totiž priamo podmienkou pre zbavenie sa zodpovednosti zamestnanca podľa § 176 ods. 3 Zákonníka práce. Zo skutočnosti, že žalovaný takúto možnosť poskytnutú mu zákonom nevyužil, nemožno vyvodiť záver, že v dôsledku toho mu zanikla možnosť zbaviť sa zodpovednosti za schodok zo zákonného dôvodu.

S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd zamietavý výrok v rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní mal úspech žalovaný, preto mu bola priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z trov jeho právneho zastúpenia (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.). Náhrada trov patrí za jeden úkon poskytnutej právnej služby advokátom JUDr. Jozefom Pribulom a to za písomne vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne v tarifnej odmene 24,90 eur a k tomu 1 x režijný paušál 7,63 eur (vyhláška č. 655/2004 Z.z.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.